

Ha Csáky csakugyan megválna tározájától, valószínű áldás volna az országra és méltó Csákyhoz, a Berzevics miniszteresége Szathmáry államtitkárságával. E két kiváló ember, a hatalom birtokában, nemcsak sikerrel folytathatná a Csáky által kezdeményezett reformokat, hanem meggyőződésünk szerint — rendkívüli eredményeket volnának képesek produkálni. Ezért ötleink mi tanfériak a Berzevics-Szathmáry kombinációban, s annak megvalósulását nemzeti kultúránk érdekében melegen öbajtjuk.

A III-ik cikkely harmadik pontja így szól: „A magyar tudományos akadémia néhány évvel ezelőtt — 1891-ben — belan-

dónak nyilatkozott Veress-et anyagilag támogatni, csak azt kötötte ki, hogy közölsé előbb eljárását három bizalmi férfival és ha azok azt segélésre érdemesnek tartják, akkor az akadémia meg is adja a segítséget. Veress azonban eljárását senkivel sem közölte, így tehát az akadémia őt nem is segíthette. Veress tehát első sorban bizalmatlanságának köszönheti, ha segítségben nem részesül.

Ezeket a s az alábbiakat olvasván, nagyon megdöbbentem azon, hogy nem csekély érdekű működéséről ezeket a feleletet rosz indulatú nyilatkozatok legelső intézkedései erednek, a mely hazánk minden szépben és jóban való gyarapítására van legelső sorban hivatva és a melyről azt tartják, hogy annak intézői hazánk legkiválóbb tudós és művészteljes férfiakból állanak. És mégis hogy egyik legnehezebb művelési téren a szemmel látható eredmény iránt oly kirívóan ellenszenvet és másokban is azt kelteni törekszik, hát nem méltán bűnösök és megdöbbentést okozhat különösen akkor, midőn a fennebbi pontjában az akkori tényállással szemben éppen ellenkezőt mond!

Midőn eljárásom közlésére a bizalmi férfiaktól a felszólítást levélben megkaptam, csaknem ötven napig leírtam, amint azt abban az időben kezeltem a közölséom végén körülbelül ily értelemben írtam. „Ime eljárásom a milyen most, de a mint minden új eljárás, úgy ez is a szakadatlan javítgatással folyton változik és mert abban a mi nagyon lényeges: az anyagok mikénti használata közben előforduló számos finom árnyalat, fogások és mozzanatok, melyeket leírni sem lehet, minőségben benne: azt hiszem tehát, hogy ügyem pártolására sokkal megindítóbb lehetnek a szemmel látható „művek” mint ezek nélkül akármi terjedelmesebb magyarázó leírás ott, a hol a művek előállítására nincs és nem is lehet „gyakorlati” felfogás. De, hogy hozzá a titkolózásnak még csak gyanúja se férhessen, észlekedjék a három bizalmi férfi hozzám jönni, hogy színes fényképeszeti kísérletet gyakorló módon adhassem elő szemük előtt. stb.” — Ennek az ily értelemben írt levelemnek az akadémiaba kell lennie, melyre e napig nem-hogy ígérete szerint támogatást nyertem volna, hanem igen is — támogatást.

Az akadémia cikelye negyedik pontját így kezdi: „Lehetséges azonban, sőt valószínű is, hogy még az esetben is, ha eljárás módját közli az akadémia bizalmi embereivel, segítséget nem kapott volna. Kérelmeteként ő is azt az eljárást követi mint előtte sok más.”

Legyenek műveim tehát bármily sokat ígérők is, de pártolásra azért nem lehetek érdemesek, mert elődömet követem. Ugy? de hogyan állhat ilyent, mikor mostani eljárásomat nem ismerheti s elődömet színesek műveit pedig éppen nem láthatta, hanem azokról híhet, hogy csupán a Liesegang „Heliocromie” című könyvcsekéből olvashatott. Ámde sem a szerint, sem más addig írott munka utasításával még olyan színes fényképet sem csinál senki, mint a milyentek nekem már 1891-ben sikerült készítenem oly eljárással, melyet egészen sajátomnak, tehát mi magyarkok a magunkénak mondhatunk, s a helyett, hogy ennek támogatására kormá-

nyunkat serkenteni igyekeznék, inkább kisínyni és megtagadni.

Tovább pedig ezt mondja az akadémia: „Nem feladatunk a színes fényképezés fejlődését itt bőven tárgyalni, de felelőit, hogy Becquerel és a többi már állítottak elé színes képeket, eljárásukat közre is adták, de úgy látszik tért hódítani egyik sem tudott.”

Nem bizony! de hogy én tudtam bizonyítani az, hogy elején a még nagyon kezdetleges színes képeim elkészítésére 1888-ban hetek, 1891-ben már csak órák kívántattak. VERESS FERENCZ.

Karcolatok.

(A színházról.)

V.

A zenekar.

Nem egészen a vállalkozói rendszer-takaróssági szelleme honosította meg katonaságot a zenekarban. Már a házi kezelés megkísérelte volt ilyen uton a sporolást, a mi azonban egy cseppet sem látszott meg azon a deficiten, a mi olyan szép kerék összegekre rugott fel, hogy a pótolgatása maig is szörnyű eret vag évenként a subvention.

A jelenlegi igazgató kezdetben önkölte a közönséges bandát — később pedig mikor az erdélyi részekben kívül igyekezett babér és pénzmagra tenni szert — civilizált boldozott össze egy orkesztrumra való tesztet, a kiket aztán színek eresztettek, hogy az olcsóbb katonákkal mentek meg a színházban a hazai és külföldi zeneirodalom gyöngyeit.

Azóta a zenekarban katonák recsegetik a trombitát, katonák reszelnek a hegedűn, ők fújják a klarinétot, fuvolát és pikulát, ők verik a kis és nagy dobot és ők kezelik mindazon instrumentumokat, melyeket a zeneművészet szín és hangárnyalata, fortéja és piánója, crescendója és decrescendója s a jó isten tudja, hogy mi minden egyéb csinálja, — feltétlen szigorúsággal megkövetel.

Igen is, ma katonák uralkodnak a zenekarban és valahányszor nagy dobbal harsony indul szíkségetek, — a mikor például Kovács Gyula nagy győzelmet arat, és szörnyű zászlós sereggel jön be a színpadra és a banda vágja az indulót, — hát mondhatom, hogy megindító egy szép és hatalmas muzeika. Ezt a prádét vagy kirchenprádét, vagy a platzprádét, úgy vágják, hogy abban hibát nem talál senki.

Egyebet is huznak... huznak keserűesen! Igaz, hogy ebben a huzavonában néha olyan gixert vág a banda, hogy alig tudják utána csinálni énekeiknek. Haem aztán ha egyszer csinálni kezdik, kitűnő füle legyen annak a karmesternek, a ki megkülömbözteti, hogy a melyik vágja magasabb tónusban a gixert.

De most a zenekarról lévén szó, maradok ennél a témánál és miután katonák zenélő képességét legelőbb az operettek vezetik igénybe, mindjárt konstátalom, hogy az operette muzeikában nem a legerősebbek; konstátalom, másodsor, hogy az operát még gyengébben eszikölzik és konstátalom, harmadsor, hogy a népdalt ki nem állhatják.

A közönségnek az a része, a melyik

némileg muzeikális föléli és csodázik, igen gyakran van kitéve annak a veszélynek, hogy a hamis hangok fűcsikarást idéznek elő, a minek nem oka a vállalkozó, mivel tőle nem lehet azt követelni, hogy a saját anyagi romlására kitévő zenészekkel népszerűsítse meg a zenekart; és nem oka katonák sem, mert ők egyáltalán nem koncertmuzeikusok, hanem egyszerűen ezred-banda, hol a fűgelhorn, a nagydob és a réztányér szokott vezérszerepet játszani; de a közönség sem oka, hogy a fűle csikarásnak van kitéve, mert hébe-korba csak el kell valahol az időt ölnie, ha mindárt a színházban is. Hát mondom senki sem oka ennek és én nem is hibáztatok senkit, legfőnnebb azt a nyomorult instrumentumot, a melyik annyi impertinentiával szólja el magát zenés darabok alkalmával.

Egyet azonban meg kell adni. A katonai pontosságot. Ebben hiba nincs soha, a mikor más dolgok nem akad katonáknak, csak a színház előadás. Mert ha véletlenül az ezrednél functionálni kell a bandának — rögtön fel kell forgatni fenekestől a játérendet, mert itt nincs afféle civil szokás, hogy a gazda a második és a vendég az első. Ellenkezőleg mindig a gazda az első és csak azután a vendég. Mondom, ha ilyesmi nem fordul elő, akkor teljes katonai pontossággal huznak és huznak keservesen, — legyen az operette, quodlibet, opera, népdal stb.

Csupán egy, egyetlen egy nótá van, a mitől katonák félnek, a mit nem szeretnek, a mit nem tudnak, a mit kerülnek, a mitől nemcsak katonák, de az összmunka háta is borsózik és a melynek hallatára megremeg minden dualistikus kebel, mert ennek a notának a születésénél úgyuk bűnbölkét, csatazaj riadozott és a szabadság gyönyörűtől ittasult nemzet dörögte, danolva Kárpátoktól Adriáig; kezesztésén pedig drága vér omlott fejére — drága, meleg, piros honi vér, a mely a bátorság, az elszántság és a hazaszeretet páratával telítette meg a levegőt. Ez a nótá félelmetes, mert a történelem azt a nagy mozzanatát jelöli, a mikor a szabadságot nem volt drága az élet mindnyájunk élete, a mikor mindnyájunknak el kellett menni a harcpiros mezéjére, hol szabadságot küzdött a nemzet.

Nohát ezt az egyet, ezt az egyetlen egy nótát még roha sem huzták el azokban a színházakban, a melyek homlokukon a nemzet — ezim bűnsze jelét viselik.

Ebben már az államotított nemzeti és a vállalkozó nemzeti színház csodálatos gyarapással értenek egyet!

Milyen félelmes órák az ott ma is, — messze-messze a szent magányban, honnan részket kezével megfenyegeti ezt a szent ivédőket!

Enyészet.

A szabadelvű párt, mely az elvek szegrekeztetésének császármetésésével került ki a fűző mőhéből, szízenyolozó ily uralkodó után, most a vonaglás napjeit szenvedti dicstelen ágyában. Az a hideg közöny, mely rajta a kilépések mellett látható, nem az

időnek nyugalma, hanem a halálak látvája. Nem menti már meg ezt a beteget a politikai buruzslának semmiféle fajtája. A vélegyengülés állapota elkövetkezett; minden kilépés egy óratús a végpusztulás harangján. Nagyméltóságú doktorok nézik búsan a vonagló testet, s resignálva tutogják, hogy halál ellen nincs orvoság.

Csonka kabinettel és pártválsággal indúl a kormány a csatába. Fog-e győzni? Egyebütt e kérdés malícia-számba menne. Hogyan lehessen győzni bomladozó vezérkarral és felbomlott táborral? De nálunk e kérdés az aktualitás komolyságával bír. Fog-e győzni?

A saját erejével nem győzhet; az ellenzék segítségével, igen. A kormánypárt hiányzó s-avazatait a függetlenségi párt kiegészíti. Így aztán meglesz a papiros — reform. Az elvek beleszék cikelyezve.

Gyönyörű látvány lenne, és egészen szokatlan. Mert ezelőtt a hadvezérek megelégedtek annyival, hogy a hadifoglyok a diadalszékéhez fűzessenek; de most az ellenzék maga vinné a kormány diadalszékét.

Egészen világos, hogy egy ilyen győzelem nem jelentheti a reformok életbeléptetését. A végrehajtásnak ma még minden előfeltétele hiányzik. Most csak arról van szó, hogy a protestánsok szavazzák le a katolikusokat a házassági kérdésben, és hogy a katolikusok szavazzák le a protestánsokat az 1868 LIII. t. cz. módosításánál. Ha ez megtörténik: a kormány meg van mentve; időt nyer a ezzel életet nyer.

Ezt az időt, mely ma életet jelent, a függetlenségi párt meg is adhatja, meg is tagadhatja. Ha megadja; a kormány tovább él; ha nem adja meg: a kormány bukik. Így vált az egyházpolitika kabinetkérdéssé, helyesebben bizalmi kérdésé.

A kormány fennmaradásának léte alapja az egyházpolitikai reform. Ezzel született, ezzel él, s ezzel bukik, ha nem győz. A ki tehát egyebekben bizalommal viseltetik a kormány iránt, annak meg kell a reformot szavazni, ha a részletekre néve vannak a szavazai. Mert a törvényhozási problémáknak igen hosszú sorozata van, a melyeknek helyes megoldását ettől a kormánytól várja és reméli, s a melyeknek jövődjét nem dobhatja belé a párt és kormányválságok forgatagába.

De aki nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, annak bizony semmi névvel nevezendő kötelezettsége sincs arra, hogy a kormányt támogassa. A szőnyegen levő reformot a kormány kabinet- és pártkérdésnek jelenteti ki. Számtalanszor mondta, hogy ezzel él, ezzel hal; és kimondta azt is, hogy „pártkérdésnek tekintetik minden oly kérdés, mely a kormány létét érinti.” Így lévén: itt már nem arról van szó, hogy az ellenzék helyesli e vagy nem a reformot, hanem arról, hogy egy párt- és kabinetkérdésben, tehát egy első rangú bizalmi kérdésben az ellenzék szavazhat-e együtt a kormánnyal?

Itt aztán distingválni kell. A fölvetett reform képezheti az ellenzék programjának kardinális alkatrészt; de lehet olyan is, mely az ellenzéki program valamelyik pontjával összevág, a nélkül hogy e programnak voltaképeni lényegét érintené.

Már most melyik kategóriához tartozik az egyházpolitikai reform?

Kétségtelenül az utóbbihoz. Mert a függetlenségi és 48-as párt léte alapja merőben közjogi természetű. Magyarország állami önállósága a személyes unió alapján: ez a mi programunk lényege. A melyik kormány e lényegnek megvalósítását tűzné ki feladatául, azt kötelességünk volna támogatni, még pedig úgy, hogy lemondva ellenzéki álláspontunkról, a kormány pártjának tagjai közé lépünk. És támogatunk kellene egy ilyen kormányt még akkor is, ha ez a belreformok terén eddigi programunktól eltérő irányt is követne.

Am ha a kormány kiragad a mi programunkból egy bár fontos, de pártcélunk fundamentumát tekintve, lényegtelen részét és ezt akarja megvalósítani, akkor szerintem a következő kérdés kerül felszínre: van-e a tervezett reformnak a kormányra nézve bizalmi jellege? Igen vagy nem? Ha nincs bizalmi jellege: akkor megszavazom, mert ez esetben nem a kormány életét menteltem meg, hanem hozzájárultam egy helyes alkotáshoz. De ha bizalmi jellege van: akkor az előterjesztést nem tartom megszavazhatónak; mert saját programom kardinális tétele ellen vétkeztem, a egy olyan kormánynak nyújtom meg az életét, mely hazánk belservesztését a mai közjogi alapon akarja véglegeseníteni.

Mi úgy tartjuk, hogy az állami önállóságnak minden más kérdést alá kell rendelni. Tudjuk, hogy ez a kormány nem vízi előre a nemzet ügyét a mi céljaink felé; sőt inkább visszafelé megy, mert még a 67-ki jogok végre nem hajtott részét is hiába reklamáljuk nála. Ez a kormány tehát ellenfelünk. A mig ő él: csatlunk felé egy lépést sem közeledhetünk. Mire kell tehát törekednünk első sorban? Annak az akadálynak elhárítására, a mely utunkban van. Tehát a kormány megbuktatására.

Ugye mi lesz az egyházpolitikai reformmal? Az lesz, a mi lett az emberiségnek minden gondolatával. Ha jó a gondolat: kitör és eget kér. Eltemetett gondolat van elég; megölt gondolat egyetlen egy sincs. A nemzeti szükség nagyobb ur mint a miniszter. Még a királyoknál is nagyobb ur. Mikor ez a szükség beáll, mikor a viszonyok veszik át a parancsnokságot: akkor ez a reform utat tör magának és győzelemre jut akár támogatjuk, akár nem. De enélkül a szükség nélkül, ebből a reformból semmi sem lesz, akár támogatjuk, akár nem. A mostani támogatásunk tehát nem jelentene egyebet, mint a kormány helyzetének megerősítését.

Jelenleg egy dűldező fal akadályoz abban, hogy függetlenségi csatlunk felé haladjunk. Nem hiszem, hogy a mi feladatunk volna, e megrongált falat restaurálni, s ezzel az előttünk levő akadályt megszüntíteni.

Hagyjuk hát, hogy végezze el gyász munkáját az enyészet. Hadd omoljék már össze az az épület melyet a korrupció kövéből rakott össze a párt uralom és — a szocializmus.

BARTHA MIKLÓS.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Január 16.

Érvénytelen.

C. SWERDNATOL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

VI.

(Folytatás.)

(11)

Berti nevetett és egy hosszú lélegzetet vett.

— Hogy ne lennék boldog midőn veled és vele mindig olyan helyen lakhatom, a milyen Apéca-Prior, és tudom, hogy nem kell magadat halálra dolgoznod értem és el-felajthatom, hogy van a világban olyan hely, mint Strut-utca, hol a levegő, melyet beszívunk felig fűst? Esszi, hogy is vagy képeket kérdezi. Mondhatom neked, hogy boldogra teszel áltál!

— Eppen erre gondoltam — mondá Eszter szeliden. Tudtam, hogy téged azzá teszt.

— Hallod, Esszi, miért mondd azt? — kérdi a fia aggályosan, fejét úgy fordítva, hogy a leány szemébe lásson. Esszi, nem úgy érted — nem értheted úgy — az nem lehet — édes — ugy-e nem egyedül csak én miattam mégy hozzá?

— Nem, nem! — kiáltá Eszter élénken. Miből gondoltad azt?

— A hangoddal nem voltam megelégedve, valahogy olyan különösen hangzott; s a gyermek fényes szeméi még mindig aggályosan és félig kételkedve néztek rá. Nézz id, Esszi — én szívesebben élnék egész életemben Strut-utczába, mint hogy azt gondoljam.

— Hogy mit gondolsz?

— Hogy Lockart urköt más okért mégy, nem az igazsáért, nem azért, mert szeretted — mondá Berti nyers ösztönzettel.

Esszi mind a két karjával átölelte a testvérét és megcsókoltatta.

Ne félj semmit — mondá én az igazi és helyes okért megyek hozzá, — egy percig sem szabad neked egyebet gondolni mint ezt. De édesem, nem természetesen a arra is gondolnom, hogy ez milyen nagy különbséget fog tenni rád, és hogy ezen teljes szívből örüljék.

— Uh, igen, elhiszem azt! — mondá Berti, valamivel nyugodtabb hangon. Esszi tudom én azt jól, hogy te rém gondolsz! De — ugy-e szeretted őt? Ezt akarom tőled hallani.

— Igen én szerettem őt, mondá a lány és hangja hosszasan és édes remegéssel időzött e szavakon.

— Valóban, igazán és nagyon?

— Édesem, majd nem annyira mint tégedet.

— De neked azt kellene mondani, hogy őt ezerszeret jobban szeretted, mondá a fiú, és én azt hiszem, hogy azt mondanád, folytatá Lockart felé fordulva a ki éppen most tért vissza a csigá és a szitakötő lovak között.

Esszi ne gondold azt! — Berti — folytatá Lockart felé fordulva a ki éppen most tért vissza a csigá és a szitakötő lovak között.

Mert ha készen vannak nem bánom ha engemet, minél előbb haza repitenének az ágyba. Ez a baj abban ha valaki nagyon jól mulatja magát, vagy ha nincs hozzá szokva, nagyon kifárasztja!

— Egy jól kifejlesztett szitakötő elég erős volna arra, hogy téged elbírjon — válaszolá Berti — a mint lehajlott, hogy a fűt felemelje. Kis öregem most legelőbb is a ház-

ba viszlek, míg a kosokban a vankosokat és takarókat elhelyeztük és aztán lefekhetsz és aludhatsz ha neked úgy tetszik.

Berti követte a Brián tanácsát, ambar az első és második mértől alatt vidáman nézett ki a puha fűszek közl, lassanként elalmodott, s a meleg takaró alatt nem sokára csendesen aludt.

Az ut kelemes volt és csendes, a szívetek nem soha beszélték — az így élvezett csendesség sokkal édesebb volt, mint hogy megtörjék és sokkal többet mondóbb mint a beszéd. — Eszter, engedve az erős kar ölelésének, — melynek már az érintése a védő tulajdon jog érzését tudatta vele, fejtét és agy arcazt a Brián vállára hajította és az ifjú oldal mellett ültve boldog álmodozásba merült. Örült, hogy nem kívánta többé, hogy beszéljen mily boldognak érezte magát! Mily szép és nyugodalmas élet volt áltál! Mily csodálatos és fontoság különbség van a nehéz gondoktól terhelte, aggályos és egészen egyedül álló leány között, a milyen ő ma reggel volt és a Lockart menyasszonya között — éppen akkora, mint a Mugfordné második emeletes lakása Strut-utczában — és az Apéca-Priorság, az ő ismeretlen szép otthona között, melynek nem sokára urója lesz!

És mégis ez a jövő, mely most előtte volt, nem hasonlított ahhoz, melyről oly gyakran álmodott. Midőn gyermekkorában az anyja térdén ült, az anyja csudálatos történeteket mondott el neki a sejt fiatalokri napjairól történeteket, melyek tele voltak fényes bállokkal, csillogó ékszerekkel, drága ruhákkal, koscsikkal és lovakkal, nagy palotákkal és első rendű fényes társaságokkal; és Eszter gyakran kérdezte enmagától, midőn a kis homályos tükörben a saját szépséget szomorúan vizsgálta, hogy miért ne lehetne oly fényes, gyémántos jövő előtté. Magányos életének az egyhangúságában, fé-

lig öntudatlanul képzelete száz regényes jövőt szőtt magának és mindegyiknek ő volt a hősnője. Most azonban gondolt és mosolygott. Mily hiábavalóknak és bolondosoknak látszottak most azok a szegény álmok, mennyivel szebb és igazabb és mily kimondhatatlanul drágább, édesebb és becésebb volt a jelen! A szeretője arcára nézve teljes megelégedéssel nevetett és elpirult, midőn úgy találta, hogy Brián az ő szemébe nézett le.

— Milyen hosszú gondolat volt ez! — mondá az ifjú gyöngyöden. Édes, te szeret az álomországban járni. Megérdemel a gondolatod egy pennyt?

— Sokkal többet annál; és Eszter a fejét rázta.

— Légy nagylelkű és ajándékozz meg vele. Beszélj, mire gondoltál?

— Réám? Édesem, reménylen és azt kívánom, hogy mindig ilyen legyen az arczod, midőn réám gondolsz.

— Nem voltam szomorú? — kérde Eszter pajkosan.

— Isten drizzen! kedvesem és vidáman mosolyogtál. Eszter néz a holdra ama magas fák felett, és néz azt a házat mely éppen a fák oldalá mellett látszik.

Egy pontról nézve ez a hely hasonlít egy kicsit az én otthonomhoz — ma reggel is azt gondoltam, midőn itt mentünk el.

— Mily szép! — mondá Eszter az ifjú keze irányát követve. De ma minden szép. Apéca Prior nagyon szép lehet.

— Reménylen édes, hogy annak fogod találni; én azt kívánom, hogy a feleségem szeresse az otthonát. Tudom, hogy én elfogult vagyok iránta, és nem kívánom, hogy róla minden elragadtatásomat kész pénznek vedd.

— De én is elfogult vagyok! — erős-

síté Eszter. Már rég az ideje mióta Berti alig beszél másról.

En azt képzem, hogy ha látom azt a helyet rögtön megösmerném oly élénk kévan róla a lelkemben; ha behunom a szememet úgy tűnik fel előttem mint egy olyan kép melyet régenten láttam, pedig ezt soha sem láthattam. Ez ezért van, mert oly gyakran hallottam a leírását.

— Miért nem mondd, hogy sokszor untattalak halálra vele? — kérde Brián tréfásan.

— Mert az nem volna igaz. Én éppen olyan szívesen hallgattalak mint Berti. Egy valóságos paradicsomnak gondolja.

— Nem sokára az lesz édes Eszterem. Egy mely sobjants szált el a leány ajkairól, mely inkább örömről beszélt mint bánatról.

— Az lesz? mondá. Annyi bizonyos hogy Berti annak fogja gondolni.

Brián megréttent: a holdvilág, mely éppen az arcára esett szigorú vonalak mutatót a szája körül és egy mely reddő homlokán. Különös érzés fogta el, mely nem volt elég erős arra, hogy kételynek ne vezze, de még is hatalmában volt volt — hogy éles fájdalom okozzon.

— Eszter — mondá, és karja szorosan ölelte át, a másik kezével úgy fordította a kedves arcot, hogy amennyire a sötétség engedte mélyen nézhessem azokba őszinte barna szemekbe — Bertiért van miden, Bertiért egyedül!

— Oh, nem, nem, nem! Miért mondd azt?

Nem volt még oly sötét, hogy Brián leány pirulását ne lássa; s midőn a hangja levő neheztelés és fájdalom rezgését hallotta, haragudott magára, hogy ilyen kérdést intézhetett hozzá.

(Folyt. köv.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 16.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** valóban nagyérdemű felolvasó ülést tart a legközelebbi vasárnapon, a váro háza dísztermében. E felolvasó ülésen közreműködnek: Benedek Elek, ki megígérte, hogy ha csak akadályok nem gátolják, személyesen fog felolvasni, továbbá Jakab Ödön, kit szintén idevárunk: azután dr. Ferenczi Zoltán és Hegyes Vilmos tagok.

— **sikerült társas estélyt** rendeztek tegnap este a kolozsvári kaszinóban levő Szilágyi Béla éttermében a „Tótenelmi Lapok,” az erélyi-muzeum s a honvédszámgyűlték össze s kellemesen töltötték el az időt esti 8 órától 12 óráig. A társaság egyik tagjának ajánlatára levelet írtak Csecc tábornoknak, melyben meghívták őt egyik császár jövetelére. Az öreg urak sok érdekes epizódot beszéltek el a régi időkkel a fehér asztal mellett, a mi általánosan leköthette a figyelmet s kellemessé tette az estélyt. Ez már 20-ik császár jövetel volt a társaságnak. A 25-ik császár jövetel egy visszapiantást vetnek az estélyek élményeire s azok részére, a kik igazolatlanul nem maradtak el, egy-egy emlék oklevéllel szerkesztetnek a társaság tagjai. Tegnap két új tagot vezettek be és bejelentették, hogy a 21-ik császár jövetel felolvasás lesz Czizány Kristófról, ki a kolozsvári polgárokat annyit mortifikálta.

— **Meghívó a tengeren túlra.**

Csecc János tábornoknak, ki mint említettük, egy Kuszko Istvánhoz intézett levelében hazajövetelét jelezte, az alábbi levelet küldötték a tegnapi társas estély alkalmával tisztelői:

Mélyen Tisztelt Tábornok Ur! Örömmel vettük azt az öröndetes hírt, hogy Mélyen Tisztelt Tábornok urat szerencsénk lesz viszontlátni és szívbeli üdvözlőnk bércecs hazarészünkben. Tisztelettel meghívjuk Tábornok urat arra az estélyünkre, a melyet hazajövetelének alkalomával rendez egyetemesen azután azon hó 15-én fogunk tartani.

A Magyarok Istenétől Tábornok ur részére jó egészséget, szerencsés utat kívánunk szíves, lelkes és igaz szeretettel várjuk. Tisztelő honfi társai Kolozsvárt, 1894. jan. 15. — A XX. társas estély tagjai.

A levelet, melyet az estélyen résztvevők mind aláírták, a mai nap tették fel postára Buden Airosebe címre, térti vény mellett. Valószínű, hogy az 18 nap múlva az öreg, in effigie Magyarországon 1850 ben felakasztott tábornok kezéhez jut.

— **Házi estély.** A kolozsvári kör az idén is fog rendezni házi estélyeket, a melyek kolozsvár intelligenciája által anynyira kedveltek és látogatottak. Az első ilyen házi estély február 1-én lesz. A rendező bizottság kéri t. közönséget, hogy mentől egyszerűbb toilletben jelenjék meg.

— **Farsang.** A kolozsvári „Ferencz József” tudomány egyetem és a debreceni jogakadémia Nagy-Egyeden maturált polgárai, Zeykfalvi Zeyk József és Folyovich Sándor kir. közjegyző védnöksége alatt, a nagyenyedi gimnáziumi konviktus-alap gyarapítására, 1894 febr. hó 3-án (szombaton), Nagy-Egyeden a régi városkés termelben zártkörű táncestélyt rendeznek.

— **Orvosbál.** A kolozsvári elite bállok közül bizonyára egyike lesz a legfényesebbnek az orvosbál, mely iránt már is akkora érdeklődés nyilvánul, hogy a színházban minden első páholy ki van véve s még csak 5 páholy felett rendelkezik összesen a bizottság. Egy közép-páholy ára 10 ft, egy felső-páholy 6 ft. Erkeltyülés 3 ft, másodemeleti zártszék 1 ft 60 kr. A kik a páholyokra előjegyzettek, már kiválthatják azokat.

— **Az orvosbál táncrendje.** Az orvosbál rendező bizottsága gondoskodott arról, hogy a báljukban megjelenő női közönség, kellemes meglepetésben részesüljön. A táncrend oly kedves zsuzsú lesz, a melyet mindenki, mint kedves emléket fog megőrizhetni.

— **Csatangoló kutyák** nagy számmal járnak éjjelenként Kolozsvárt a kül városi részeken. Miattuk az alkonyat után a járás-keles veszélyes. A hatóság figyelmét felhívjuk, fogassa el a bódorgó ebeket, mert a hideg a veszettséget legkönnyebben előmozdítja. A gazdák pedig tartassák ebeiket udvaraikon, mert veszett ebbek marhatják meg éjjel.

— **Villamoság és a közúti vasút.** Lapunk tegnapi számának a villamvilágítás behozataláról szóló közleményében többek közt az is foglaltatik, hogy a Ganz-gyár főmérnöke Horovitz Samuellaal is érintkezésbe lépett a villamos erőnek a közúti vasút használatára való alkalmazása érdekében a konszoció kieszközölését e célra is nehézség találta s így az egyidőre elaludt. „Erre vonatkozólag ma a közúti vasút intézősége részéről azon felvilágosítást nyertük, hogy a villamos erő alkalmazása nem a közúti vasút vonakodása miatt ütközött nehézségekbe, hanem az időben más tényezők ellenzésén szenvedett hajtóműrés és az irányban megtett kísérlet.

A közúti vasút nem hogy idegenkednek a villamos erőre való berendezkedéstől, sőt éppen a közönség és a közlekedésügyi fejlesztése érdekében maga tartja legkívánatosabbnak a jelenleg gőzüzemű vasutnak villamos erőre való átalakítását. E tekintetben egyik berlini cég már tett is ajánlatot s a közúti vasút kijelentette, hogy ha elfogadható ajánlat tétetik, s ha az egyben illetékes más tényezők is hozzájárulnak a villamos erőre való berendezést kész eszközésbe venni. A közúti vasút tehát csak örömmel fogadná ha a megindult mozgalom eredményében, alkalmá volna a villamos erő felhasználására.

— **3000 frt a Mátvás-szoborra.** A Kolozsvárt felállítandó Mátvás király szoborra a király 3000 forintot adományozott.

— **Villamosvilágítás** lesz ma este a jégén. A korcsolyázó publikum bizonyos örömmel veszi tudomásul ezt a hírt.

— **Az Á. V. E. választmánya** szombaton tartotta Széchy-Lorenca Josephine elnöklete alatt második ülését, melynek főbb pontjai a következők voltak. A szabályszervezés megbeszélése és gyakorlati alkalmazása. Az igazgató-törvényjavaslatára több kisebb albizottság kiküldése, mely az irodalmi, közgazdasági s a városi hatósággal való közlekedés ügyében eljárjon. Bona Ferenc ügyvéd javaslatára az Á. V. E. bejelentő állomások városszerte létesítése ügyében. Elnök indítványa, hogy fia és leánykölökében állatvédelem eszméjéről írásbeli versenyek tartassanak s a legjobb munka jutalmaztassék, mire Dobal Antal ügyvéd első díj 10 koronát arányban (egy Mária-aranyat) ajánlott fel; Hory Béla árvaszerki elnök pedig az elnökséget kívánja a jury tisztevel megbízatni. A tagsági jegyek megállapítása, melyek Hory Béla indítványára a város színeiben az Á. V. E. pecsétjével, az elnökség aláírásával és az illető tag nevével lesznek ellátva. Végre elnök bejelentése, hogy sikerült dr. A páthy István egyetemi tanárt alelnöknek megvenni. Dr. Bálint Gábor egyetemi tanár pedig, ki 14 esztendőig gyűjtötte érdekes megfigyeléseit közép- és kelet-Ázsiában, szíves volt egy felolvasásra vállalkozni, mely február első felében lesz. A választmány örömmel vette tudomásul, hogy sok új tag jelentkezett és pedig:

Butyka Vilma ivén: Barics Árpád, Berczy Jenő, Bodó Farkas, Bodor Ödön, Bocz Samu, Butyka Tamás, Butyka Vilma, Gajzágó Antalné, Gross Tivadar, Kisborosnyói Tompa Arthur, dr. Lindner Gusztáv, Lindner Vilma, Márton Imre, Rácz János, Szekeres János, Tattias Ferencné. Lázár Juliska ivén: Heinrich Józsa, dr. Lázár Gyula, Lázárné Kaszner Janka, Lázár Juliska, May Emilia, Pap Mária, Pischl Iduna, dr. Szabó Mihály, gr. Triangi Elise, Zádor Gézané. — Nagy Károly ivén: Aschendorf József, dr. Hám Sándor, Nagy Károly, Pap Károly, Versey Endre. Cs portagok: Keresk akadémiái I. II. III. A. osztályai (bennlakók) — Stern Saerina ivén: Bede József, Fischer Vilmosné, Grün A. Lipótné, Izay Árpád, Seinfeld Mare Anton, Stern Bertalané, Stern Oszkár, Stern Szerina. Biel Mariska ivén: Békésy Lilla, Binder Laura, Linder, Augusta, Klein Etelka ivén: Klein Etelka, Tanczyk Zsuzsika, Tanczyk Gyula. Magoss Jolán ivén: Ifjú Andrássy Jani, Magoss Jolán, Tauffer Irma. Köv á r y Dalmá ivén: Köv á r y Dalmá, Köv á r y Lászlóné. Gyűjtőlevelet még szívesek voltak elvállalni: Csiky Teréz, Geréb Mártonné, Székely Miklósa, Weisel Marika urhölgyek; Benigni Samu, Boross György, Fazakas József, Szentgyörgyi Lajos urak. Az Á. V. E. közgyűlése szintén február havában lesz a városház nagy termében.

— **Kik voltak jelen?** Az újságírók egyik legkellemetlenebb kötelessége a bál tudósításoknál a névsorok összeállítása. A tudósító soha sem tudhatja, nem hagyott e ki véletlenül valakit, mert ha ki, akkor másnap özőnszámra jönnek a helyreigazító panasz levelek. Ezek legnagyobb része rendezés a t. szerkesztőség igazságszeretetére és méltányosságára appellál s kéri a t. társaság helyreigazítását. Vannak olyanok, a kik határozott tendenciát látnak abban, hogy nevéik kimaradnak és sürgőre, erőles hangu levélben követelik az utólagos névsor kiegészítését. Az egyetemi kör szombaton tartott táncestélye volt az első olyan mulatság, mely után a panasz-levelek megindultak szerkesztőségünkbe. Ez uttal még csak kettőt kaptunk s a mi eléggé különösen hangzik, egyik azt panasolja, hogy ő az estélyen nem volt jelen, s őt még is oda írták. A másik már egészen megszokott panasz, ismét öv. Jonits Pálné és leánya maradtak ki a névsorból, a kik már évek óta jelen szoktak lenni minden táncmulatságon. Kérjük hát az olvasó közönséget, bocsásson meg tudósítónknak s vegye utólagosan tudomásul, hogy öv. Jonits Pálné és bájos leánya, Marika már évek óta jelen voltak minden mulatságon, jelen voltak az egyetemi kör táncestélyén és jelen lesznek még hosszú éveken át minden táncmulatságon. Méltóztassanak még ezt is tudomásul venni, hogy az egyetemi kör szombati estélyén Nevelits k. a. nem volt jelen, csak az unokatestvére Bánya Pirokka k. a.

— **Miert hidegek a kolozsvári lakások?** Kolozsváron a legújabb épült lakások némelyike olyan hideg, hogy ha be van téve ajtó, ablak s ha a szoba fűtve van, szél lobogtatja még is a gyertya lángját s a mint a tűz kialszik, dermesztő hideg áll be. Oka ennek az, hogy a legújabb építési rendszer szerint az ajtó és ablak tokokat a nél-

kül helyezik be a falak közé, hogy a vázák között levő űrt be vakolják. A vékony fenyő deszkák szután áruságzik a hideg s bár mint igyekeznek is a szegény lakó az ablakok, ajtók nyílásait kellő képen elzárni, mégis hideg a lakás s a kettős ablakok, ajtók és vastag falak dacára dideregnek a lakók. Ezzel ellentétben a régi építési, kellően bevakolt falazatú szobák sokkal tartósabb meleget nyújtanak a lakóknak s nagyobb kényelmet biztosítanak. Ujjonnan épülő házak ablak és ajtó-vázáinak kellő bevakolására s e munka teljesítésének ellenőrzésére jó, ha saját érdeklükben is nagy gondot fordítanak az építetők.

— **Geréb Mártonné** a siket-néma intézet részére 3 trt. 60 krt. küldött. A nemesszövegű urnő az intézet keletkezése óta minden évben hozzá járul ezen adománnyal a humánus intézet javára. Fogadják a felügyelő bizottság hálás köszönet nyilváníatását.

— **Az oláh papok mint doktorok.** Nagy-ajáról írják: Ezelőtt egy pár nappal Ferencz József nevű földmives elme-háborodott lett. Ertelmesebb rokonai bevittek Brassóba megfigyelést véget s miután az ott levő orvosok gyógyíthatatlannak nyilvánították, visszavitték falujába. A leköltözött elmeháborodott rokonait, némely babonás egyének azzal beszéltek tele, hogy „lelkét az ördögök foglalták el” és senki sem tudja ebből kigyógyítani, csak is 9 oláh pap. E tanács hatott a rokonokon, s ezek közül az egyik szarba ülte elhozta a szász-mogyorósi és a bölöni oláh papot. Ezek még maguk mellé vették a már előre felkért helybeli oláh papot. Az elmebeteg az oláh pap házához vittek, hogy kiűzzék — mindenható tudományukkal — az ördögöt a sajnálatra méltó fiatal emberből. Hogy miféle receptet és utasítást adtak a doktor urak, azt csak ők tudják, de hogy fáradságuk jutalmát busán megvették, az igaz. A felháborított tett ellen Hunter Béla faszíró megvette a lépéseket, hogy az oklevéllel nem bír pap doktorok érdemelt büntetéseket megkaphassák.

— **Gyászhir.** Szegedi Gyula, máv. hivatalnok, a kolozsvári társasági társaság kocsi-intézője meghalt. Szegedi igen derék jeles, fiatal tisztviselője volt az államvasutaknak. A társadalmi életben pedig mint kedvelt rokonszenves férfit mindenki becsülését bírta. Ifjú neje gyászolja a 37 éves korában elhunyt férfit.

— **Halálozás.** Karácson György f. l. ev. ref. lelkész és családja súlyos vesztéséget érte, mert kedves neje szűlt. Kovács Rózsika életének 63-ik évében rohamos tüdővészben f. hó 13-án reggel megszűnt élni. A hitvesnek a feltehetően édesanyjának, a köztisztelőben és általános szeretetben részesített papnénak és nőnek temetése e hó 15-én történt meg. Legyen nyugalma esendel!

— **Stefánia kir. hercegnő Ab-báziában** tegnap este 6 óraker ebédet adott, melyen jelen voltak Károly István kir. herceg, Mária Immaculata kir. hercegnő, a fiúmei kormányzó s több notabilitás. Stefánia, — mint onnan távirat jelenti, — kitűnő színben van. Naponkint nagy sétákat tesz a tengerparton. Az időjárás a Quarnero körül nyárias. Abbáziában Mudr báró buzgólkodása folytán mentő-egyesület alakult, a melynek főtanácsadóját Stefánia vállalta el. Az ünnepségen Wachter ezredes és Vragassy dr. beszédére a főhercegnő így válaszolt: Nagy örömmel fogadtam el az emberbaráti egyesület protektorátusát és különös örömmel szolgál, — hogy kedves abbaziámért tehettem ezt.

— **Budapest és a kaszányák.** A közbiztonsági miniszter késznek nyilatkozott, hogy az egész Károly-laktanyát, az Uj-épületet, a gellérthegy-i citadellát, továbbá az ugynevezett Flórián-laktanyát s a József laktanyának a Ganzgyár melletti részét lelkeztől átadja magyar államkinostárnak 9,500,000 frnyit összeért, a mely összeggel azután a hadügyminiszterium felépíthetné az e helyett szükséges összes katonai épületeket, feltéve, hogy az erre szükséges telkeket méltányos ár mellett bocsátja rendelkezésre a város vagy az állam, a mi annál könnyebb, mivel az új laktanyák tulajdonképpen részben a város belső területén kívül volna felépítenők.

— **Az orsz. kath. nagygyűlés** iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A nagygyűlésre vidékről már igen sokan megérkeztek a fővárosba, már javában foly a jegyek kiadása. A nagygyűlést megelőzőleg d. e. 10 óraker ünnepélyes „Veni-sancte” lesz az egyetemi templomban, melyen minden valószínűség szerint Császka György kalocsai érsek pontifikál nagy papi segédlettel. Vaszky K. osz. biboros hercegprímás valamivel 4 óra előtt érkezik a vigadóba titkára dr. Kohl Medárd kíséretével, s itt ünnepélyesen fogadják. Pontban 4 óraker a hercegprímás megnyitja az ülést. A beszéd rendkívül érdekes, nagy horderejű, 9—10 percig tart. A beszéd azon a színvonalon áll mint az a beszéd, melyet a királyi koronázási ünnepélyén mondott, s mely akkor oly méltó feltűnést keltett. A többi szónokok beszédei is rövidke lesznek. A rendezőbizottság abban állapodott meg, hogy a hercegprímás beszédét, egy a többi szónokokét, valamint a határozati javaslatot is kinyomatja, ott a gyűlésen a résztvevőknek szétosztja. Este 8 óraker díszvacsera lesz a vigadó nagytermében, melyre a jegyeket 2 frtjával már most kiadják. Másnap e hó 17-én d. e. 10 óraker az egyetemi templomban Te Deum lesz.

— **Kossuth nőta betiltás.** Szégyenteljes dologról értesítenek Nagy-Kanisáról, mely szinte hihetetlennek látszik. A Kossuth Lajos asztaltársaság estélyt tartott, a melyen többen a Kossuth nőt akarták hallani. A társaság elnöke azonban megtiltotta a cigányoknak a dal eljátszását. Nam arra vagyunk kíváncsiak, hogy mi indította az elnök urat erre a tilalomra, hanem hogy milyen jogon díszíti magát ez a társaság Kossuth Lajos nevével.

— **Az angol főpapok jövedelme.** Az angol főpapok igen tisztességes jövedelmek kel rendelkeznek, a mint ez a következő kimutatásból is kimutatható is látnunk:

A canterbury-i érsek évi jövedelme	12.000 font
a yorki érseké	12.000 „
a londoni püspöké	12.000 „
a durhami püspöké	10.000 „
a winchesteri püspöké	8.000 „
az elyi püspöké	7.000 „
a glocesteri püspök	6.000 „
a bristol püspöké	6.000 „
a bath i püspöké	5.000 „
a wells püspöké	5.000 „

Ezenkívül van Angliában még harmincegy püspök, kiknek évi jövedelme 500—2500 font közt váltakozik; Angliának összes püspöki kara 400,000 font évi jövélemmel rendelkezik, a mi majdnem 5 millió forint (Egy font 10 frt 50 kr.)

— **Palaczkör-kereskedők figyelmébe.** Fontos elvi jelentőségű határozatot hozott a bpesti VI. ker. előjáróság, mint I fokú iparhatóság, mely különösen a palaczkör-kereskedők körében nagyfeltűnést keltett. Az eset a következő: Dr. Fodor Antal ügyvéd a Dietrich és Gottschlig köbányai Dréher Antal-féle sörfőzde budapesti főraktárai képviselőjében panaszt emelt Sz. A. Andrási-uti fűszerkereskedő ellen, a ki a nevezett cég címkéivel (vignette) ellátott palaczkokban idegen töltést söröket hozott forgalomba. Az iparhatóság a helyszínen megíjett vizsgálat alkalmával meggyőződén a vád alapos voltáról, panaszoltat 60 frt pénz-büntetésre és az idegen cég alatt forgalomba hozott sörökészletnek elkobzására ítélte. Nem vette figyelembe panaszolt azon védekezését, hogy a sört palaczkokba fejte, egy helybeli sörkereskedő cégtől vásárolta azon elvből indulván ki, hogy a idegen cég jogosulatlan használatában a köziparkibágság az is elköveti, a ki ilyen cég alatt nem saját hanem harmadik személyek árúit hozza forgalomba.

Közönség köréből.*

Az „Ellenzék” 8-ik számában a napi hírek között „Bíróági mizeriák Deesen” cím alatt személyem ellen névtelen által emelt vádak: alaptalanságok, a mit bizonyít magába azon körülmény, hogy a névtelen alatt bujkáló rágalmazó, munka képességgem, hivatali működésem és viselkedésemről vonatkozólag nem mert felelősséggel nyílt panasszal fellépni, tevékenységem eredményéről hivalkozom a mult 1893-ik évről összeállított és már felterjesztett tevékenységi kimutatásokra és hagyom, hogy ez iránt competens egyenes lelkű emberek nyilatkozzanak.

Deesen, 1894. január 14.

Miksa József.
deési királyi járásbíró.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

A helyzet.

Budapest, jan. 16.

Gróf Károlyi István nyilatkozata folytán, a reverzálist adott képviselők kellemetlen helyzetbe jutottak. Előbb-utóbb nyilatkozniuk kell. Politikai körökben e miatt nagy az izgatottság.

Wekerle a reverszálistokról.

Budapest jan. 16.

A szabadelvű párt tegnap este tartott értekezletén gr. Károlyi István nagyhatású beszéde után Wekerle Sándor miniszterelnök szólalt fel s a következőket mondotta: Kijelentette, hogy Károlyi István **nézetét aláírja**

Helyteleníti azt, ha valaki **adott szabát választóival szemben meg nem tartja.**

Sőt tovább még a politikai tisztesség érdekében elvárja, hogy ha valaki választóival szemben kétféle ígéretet tett, jobbra és balra, azok **adják vissza mandátumukat választóiknak.**

Kívánja, hogy a párt kimondja határozatilag, hogy a ki a pártban **akár szóval akár írásban az egyházpolitikai javaslatok ellen agítál lépjen ki.** (Általános helyeslés.)

Wekerle Sándor miniszterelnök szavai után, Fenyvesi Ferenc a „Magyar Uj-ág” szerkesztője reflektált Károlyi István gróf szavaira.

Felszólalt még Busbach Péter és Vargies Imre, pártolva Wekerle határozati javaslatát, a mit a párt éljenzések között el is fogadott.

* E rovat alatti közleményekért a felelősség a Szerk beklődöt illeti.

Kilépés a szabadelvű pártból.

Budapest, jan. 16.

Dégen Gusztáv, mint ujabban értesülünk szüntén ki fog lépni a szabadelvű pártból.

A hódási választás.

Budapest, jan. 16.

Hódási választási iratokat, a belügyminiszter alispán utján sürgőnyileg felkérte. gyanuja van, hogy legalább száz választót nem írtak be mert a választás estéjén a bizalmi férfiak a választás lezárása előtt felháborodva eltávoztak.

Vuchetich kanonok temetése.

Budapest, jan. 18.

Vuchetich kanonokot utolsó óhajához képest nem zágrábi székesegyház kriptájába, hanem családi sírboltba Csenején Torontálmegyeében fogják eltemetni. Német József fölszenelt püspök fogja végezni a gyászszertartást, ma már Hemmen kanonokkal oda is utazott.

Lemondó oláh igazgató.

Nagy-Várad, jan. 16.

A belényesi hírhedt gimnázium igazgatója Buteanu János állásáról állítólag szembaja miatt lemond. — Más forrás szerint a kormány tartja elérkezettnek az időt arra, hogy az oláhsító gimnáziumnak más szellemet adjon.

Katholikus nagygyűlés.

Budapest, jan. 16.

A katolikus nagygyűlés ma d. e. 10 óraker megnyílt óriási részvétel mellett.

A nagygyűlés ünnepi misével vette kezdetét.

Az ünnepi misét az egyetemterti templomban tartották.

A misén Császka György kalocsai érsek pontifikált.

Az isteni tiszteleten az arisztokratie teljes számban megjelent. Ugy a férfiak, mint a nők az egész misét végighallgatták.

A nagygyűlés foly.

Peky Antal meghalt.

Budapest, jan. 16.

Peky Antal 1848—49-es tábóri lelkész Békés Csaba prépost plébánosa ma délben meghalt.

Halála ismerősei körében mély és igaz részvétet keltett.

Merénylet az orosz cázár ellen.

Budapest, jan. 16.

Mint Párisból jelentik: a rendőrség házkutatások alkalmával felfedezte, hogy újénajján a nihilisták a cázárélete ellen merényletet terveztek.

Ezzel összefüggésben van, hogy a cázár a szokásos újévi fogadtatásokat nem végezte.

Párba halálos kimenetellel.

Budapest jan. 16.

Barlinből szenzációs párba bir jön. E szerint Roever orvos De Lacroix katonai felszerelési gyárossal vivott. A felek pisztolyra verekedtek. Nyolcszori golyóváltás után Roever holan összeesett.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, szordán, január 17-én 1894.

BÜBÖS PACSIRTA.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos

MAGYAR VILÁG.

NYILTÉR.

Leveg BAKÓ KÁROLY

3000 hold területű buzai gazdaságába egy zakképzett és becsületes

GAZDATISZTET

keres. A me ősegi gazdasági viszonyokkal ismeretes gazdaságok előnyben részesülnek.

Ajánlatok dr. A. Mihály József ügyvédhez, Kolozsvárt, Belmonostor-utca 20. szám (Korbuly-főle ház) alá küldendők. (1—8)

Uj táncz tanfolyam!

Alólírott folyó év február hó 6-án új tanfolyamot nyitok.

Magánháznál, vagy intézetekben kelt Coloneók bejelentését, valamint szót táncztermekben beiratkozást minden időben elvállalok vagy eszközök Szászák Ferenc kocsiyáros házában Nagymalom-utca 7 ik számú lakasomban.

Kiváló tisztelettel:

Major József,

(1—1) okleveles tánczár.

H i r d e t é s e k.

186—1894.

k. ig. sz.

52. (1—1)

Hirdetmény.

A zilahi községvidéki tervezetára 1894. évi November 18-án 7774—893. sz. a. hirdetett pályázat határidejét **folyó 1894. évi Április hó 1-éig** meghosszabbítom, s értesitem az érdekelteket, hogy a részletes pályázati feltételek, helyszín, rajz s építési program a pályázni óhajóknak kívánatra megküldetnek.

Zilah, 1894. évi január hó 11-én.

Póntek Farkas,
polgármester.

Sz. 1131—1893.

I. 63—93. végreh.

57. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alírt kir. bir. kiküldött eszennel közhírre teszi, miszerint a felvinczi kir. járásbírósnak 1893. évi 376. számú végrehajtást elrendelő és a felvinczi kir. járásbírósnak 1893. évi 876. számú kiküldött végzése folytán a mohácsi gör. kath. egyház végrehajtató részére Panduk Gávrilla végrehajtást szenvedő ellen 2561 frt o. é. tőke s járulékaik iránt biztosítás képpen 1893. évi augusztus hó 11. napján bíróság lefoglalt és 566 frtra becsült ingóságokra a felvinczi kir. járásbírósnak 1893. évi 1131. számú végzésével a további kielégítési végrehajtást elrendelte. Ennek folytán a felvinczi kir. járásbírósnak 1893. évi 859. számú kiküldött végzése folytán az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében Dr. Popescu György ügyvéd végrehajtató képviselő szóbeli jelentkezésre a fenti követelésekből hátralék 561 frt tőke, ennek 1893. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamatai, s az eddig 148 frt 83 krban megállított költségek iránt, 919. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján, az árverésnek Mohács községe házában leendő megtartására határnapul 1894. évi Január hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt egy darab ökör-szekér, egy ártán disznó, egy emediszno, egy pej-kancsa, egy paripa-csikó, két jármos-ökor, hét darab juh és két nőtín nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek, az idézett t. cz. 103. §-ában megállított feltételek mellett, készpénzzel, szükség esetén a becsáron elől is el fognak adni. Egyszermind felhívtnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t.-cz. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alírt kiküldettnél vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Felvinczen, 1893. évi január hó 13-án.

KOVÁTS ANTAL,
kir. bir. kiküldött.

Kolozsvárt, a gróf Rhédey-háznál,
a főter és a Jókai-utczákra néző
összes

kávéházi és cukrászati helyiségek
1894. Október 1-től kezdve
bolthelyiségeknek
egészben vagy részben kiadók.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

18. (3—3)

A legkitünőbb ásványvizek anyaföldjének
a székelyföldnek kincses termékei

„RÉPÁTI“
legtisztább égvényes gyógy-savanyuvíz,

mely páratlanul szorosan és győztesen és rendkívül dús, főleg kötött szén-sav tartalma folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangú gyógyital

különösen emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbetegségeknél, gyaladásos hólyag és közvényes bántalmaknál; mely betegségek ellen a „Répáti“ ásványvíz használata megkezdhetetlen értékű s a legmesszebb menő figyelemre méltó.

Legfelségesebb ízű, legegészségesebb borvíz,

mely tekintetben is a „Répáti“ ásványvíz mellett, a forgalomban levő ásványvizek legtöbbjével határozottan elitörpülnek.

A „Répáti“ ásványvizet mint ritka természeti kincset tehát, úgy is mint a belső szervek betegségei ellen legcélmesebb, leghatásosabb s egyszerűsége legelőszöbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt (igen jeles orvosi bizonylatok), valamint a gyakorlatból merített magántapasztalatok alapján minden orvosi tudatos elfogadással minden rendes használatára a legmeglehetőbb — lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható Kolozsvárt: **Misselbacher,**
Herzog Albert, Kónya és **Hirschfeld Sándor** uraknál, a gyógyszer-tárakban és minden nevezetesebb vendéglőben.

Kiváló tisztalító

a „Répáti“ gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF,

Kádár-Vásárhelyi (Háromszékmező).

5. (—46)

Egy hónap alatt több mint

500 HÖLGY

fejezte ki elismerését és dicséretét **W. Reichert** berlini cég **Serail-poudre** és **W. Reichert** berlini cég **Serail-crème**je felett.

A **Serail-poudre** a képzelhető legfinomabb és leggyöngédőbb arczpor, tartósan fed és ügyesen alkalmazva, még a leggyakorlottság szem sem fedezheti fel; a bőrnek ifjú frisséget és szépséget kölcsönöz. Ára 55 és 90 kr. — A **Serail-crème** nem Gold-crème vagy kendőző szer, hanem a leggyöngédőbb bőrszépítő szer, mely az arczbőrt épen tartja s puhává és bárszony-simává teszi. Elégseges egy próba. Ára 1 frt 20 kr.

A valódi **Serail-poudre** és **Serail-crème** **W. Reichert**től
Berlinben kapható.

Kolozsvárt Kováts P. és Fiai kereskedésében.

Óvás! A vásárlásnál határozottan a Reichert W. gyárában Berlinben előállított készítmény kérendők s a közönség ne engedje magát kevésbé értékes készítményekkel tévútra vezetni.

35. (3—6)

Tízleten kölcsönös. — Részvényesek nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak
javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb
pénzüntézet a világon.

Biztosítási alapja

907 millió
frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.

Biztosít

emberéletet

legkülönbözőbb és leg-

előnyösebb

módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágo-

sítással szolgál az

Erdélyrészi aligazgatóság,

Kolozsvárt. Belhíd-utca 16. sz. alatt.

„THE GRESHAM“
ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz
József-tér 5-6.,
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse
1. sz. alatt,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30-án Frk. 117,550.797 —
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1891.

20,725.259 —

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződés-
ek s visszavásárlások után a társaság
fennállása óta (1848.)

249,311.449 —

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt
a társaságnál

61,372.000 —

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal
a társaság fennállása óta benyújtott aján-

1,728,184.555 —

latok összértéke — Prospektusokkal és díjtablázatokkal, melyek
alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díj-

mentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városá-
ban az **ügynökök** urak és az **erdélyi vezérügynökség**
Kolozsvárt, Belső-utca 5., 7. sz.

7. (3—x)

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA

— Kolozsvárig szállítva —

vaggononként m. mázsája csak 44 és 48 frt.

Nemkülönböztet:

tölgyfa-pallók, skárt talpfák, küllők, épít-
kezésekhez való faragott fenyőfák, zsendelyek,
stukaturfák, szálló csap-karók szintén a leg-
olcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károly-nál,
B.-Hunyadon.

34. (3—x)

A „KÖZMŰVELŐDÉS“ Irod. és Műnyomdai Részvénytársaság Kolozsvárt

Beltorda-utca 1. sz. alatti felvételi irodájában

papír-, író-, rajz- és irodaszerekből kereskedést rendezett be,
melyet sietünk szíves figyelmébe ajánlani.

Diszes dobozokba öltött hazai és külföldi Levélpapírok, úgy minden e szakmába vágó cikkek jutányos áron lesznek kiszolgálva.

Gazdag választék van a következő iskolai cikkek közül is és
pedig: Carton-papír, ecsetek, előírt füzetek, egyeztető-táblázatok,
fanemű rajzeszközök, fokmérők, füzet-tartók, gyakorlati füzetek, hajli-
tott vonalzó, háromszögek, hangjegyfűzetek, írásminták, írkák, író-tollak,
írónok, írónegyzetek, írón-övek, iskolai füzetek, iskolai táskák, jegyzet-

könyvek, könyveszmékek, iskolai bizonyítványok, órarendek, palatáblák,
palavesszők, rajzeszközök, rajzeszközök, rajzfűzetek, rajzminták, rajzkréták,
rajzpapír, rajzszettek, rajz-írón, rajz-tollak, rajztömbök, rajz-vászon,
szorgalmi jegyek, telercs rajzpapírok, ténták, tollak, tollszárak, tolltollak,
törölő mészák, tusok, tus-csészék, zsebkörzők, zsebtéttartók stb. stb.

Árai határozottak, de olcsók. — Védői megrendelést igen pontosan teljesít, s 10 frt-on felül bérmentve küldi meg.

897. 21—x)

A CZÉG TELJES FELOSZTLÁSA MIATT

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGE LADÁS

RENDES SZIDOR és TESTVÉRÉNÉL.

Az összes raktáron levő áruk bámulatos olcsó áron elárusíttatnak.

Confectió és divatáruk:

Körköpenyek vattázva 20 frt, 22 frt, 25 frt.
Körköpenyek szőrmeháttal 20 frttól kezdve.
Jaquettek vattázva 9 frttól kezdve.
Hosszu színházi köpenyek vattázva 25 frt.

Tiroler Loden dupla széles métere — 40 kr.
Női posztók minden színben „ — 120 kr.
Női posztók minden színben „ — 70 kr.
Szőnyegek és függönyök rendkívül leszállított áron

37. (6—x)